

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

26. april 2018*

»Præjudiciel forelæggelse – regional afgift på store detailhandelscentre – etableringsfrihed – miljøbeskyttelse og fysisk planlægning – statsstøtte – selektiv foranstaltning«

I sagerne C-234/16 og C-235/16,

angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien) ved afgørelser af 10. og 11. marts 2016, indgået til Domstolen den 25. april 2016, i sagerne

Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED)

mod

Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (sag C-234/16),

Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (sag C-235/16),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta, og dommerne C.G. Fernlund, J.-C. Bonichot (refererende dommer), A. Arabadjiev og E. Regan,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: fuldmægtig L. Carrasco Marco,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. juli 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) ved abogados J. Pérez-Bustamante Köster og F. Löwhagen og procurador J.M. Villasante García,
- Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias og Consejo de Gobierno del Principado de Asturias ved letrada A. Roces Llana,
- Europa-Kommissionen ved N. Gossement, P. Němečková og G. Luengo, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. november 2017,

* Processprog: spansk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 49 TEUF og 54 TEUF samt af artikel 107, stk. 1, TEUF.
- 2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med sager mellem Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) på den ene side og henholdsvis Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (økonomi- og erhvervsministeriet i den selvstyreende region Asturien, Spanien) og Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (regeringsrådet for den selvstyreende region Asturien) på den anden side vedrørende lovligheden af en afgift, som store detailhandelscentre i den selvstyreende region Asturien er pålagt.

Spansk ret

- 3 Ley del Principado de Asturias 15/2002 de medidas presupuestarias, administrativas y fiscales (den selvstyreende region Asturiens lov nr. 15/2002 om budgetmæssige, administrative og skattemæssige foranstaltninger) af 27. december 2002 (BOPA nr. 301 af 31.12.2002) i den affattelse, der finder anvendelse i hovedsagerne (herefter »lov nr. 15/2002«), indførte i artikel 21 en afgift på store detailhandelscentre fra den 1. januar 2003.
- 4 Præambelen til lov nr. 15/2002 præciserer, at denne afgift har til formål at lade store detailhandelscentre bære byrden af de negative indvirkninger, som deres virksomhed har på landområdet, miljøet og handelen i byerne.
- 5 Artikel 21, stk. 2, i lov nr. 15/2002 bestemmer, at indtægterne fra afgiften på store detailhandelscentre øremærkes til »udformning og gennemførelse af programmer vedrørende udvikling af sektorspecifikke retningslinjer for kommercielt udstyr« og »forbedringer af miljøet og infrastrukturnet«.
- 6 I henhold til artikel 21, stk. 3, i lov nr. 15/2002 finder afgiften anvendelse på individuelle eller kollektive detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på eller over 4 000 m². Dette loft, som har været gældende siden den 1. januar 2005, var tidligere fastsat til 2 500 m².
- 7 Artikel 21, stk. 4, i lov nr. 15/2002 bestemmer, at afgiften på store detailhandelscentre ikke pålægges store individuelle detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på under 10 000 m², når de udelukkende beskæftiger sig med en af følgende aktiviteter: havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer.
- 8 Det fremgår af artikel 21, stk. 5, i lov nr. 15/2002, at de afgiftspligtige personer for så vidt angår afgiften på store detailhandelscentre er indehavere af store detailhandelscentre, hvad enten de er individuelle eller kollektive, dvs. ejerne af det eller de lokaler, der udgør det store detailhandelscenter, som de driver, enten ved direkte udøvelse af den kommercielle virksomhed eller ved at stille lokalet eller lokalerne til rådighed for tredjemand, der udøver en sådan virksomhed.
- 9 Lovens artikel 21, stk. 7, præciserer fremgangsmåden for beregning af afgiftsgrundlaget, der bl.a. tager højde for befolkningstætheden inden for en radius på ti km fra centrets beliggenhed.

- 10 Artikel 21, stk. 11, i lov nr. 15/2002 bestemmer, at afgiften på store detailhandelscentre beregnes ved at fratække afgiftsbeløbet et eventuelt nedslag på 10%, som gør sig gældende for store detailhandelscentre, der ikke er placeret i byområder, og som kan nås via mindst to offentlige transportmidler af forskellig art, og et nedslag for store detailhandelscentre, som gennemfører miljøbeskyttelsesprojekter, der af den kompetente miljøbeskyttelsesmyndighed anses for egnede.
- 11 Siden den 1. januar 2015 er den retlige ramme for denne afgift defineret i tilsvarende vendinger ved decreto legislativo 1/2014, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales del Principado de Asturias en materia de Tributos Propios (lovdekret nr. 1/2014 om godkendelse af den konsoliderede lov om Asturiens retsforskrifter vedrørende regionens egne afgifter) af 23. juli 2014 (BOPA nr. 175 af 29.7.2014).
- 12 Punkt III i præambelen til dette lovdekret gentager i det væsentlige præambelen til lov nr. 15/2002 uden dog at henvise til de negative indvirkninger, som de store detailhandelscentres virksomhed har på handelen i byerne.

Tvisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

- 13 Ved lov nr. 15/2002 blev der indført en regional afgift på store detailhandelscentre på hele den selvstyrende region Asturiens område for at kompensere for de regionale indvirkninger på bl.a. handelen i byerne og de miljømæssige indvirkninger, som kan følge af disse store detailhandelscentre. Ved en afgørelse af 3. juli 2003 besluttede økonomi- og erhvervsministeriet i den selvstyrende region Asturien at godkende modellen for erklæring om anmeldelse, ændring og udtrædelse af afgiften på store detailhandelscentre. Regeringsrådet for den selvstyrende region Asturien godkendte den 11. november 2009 lovgivningen om afgiften på store detailhandelscentre ved decreto 139/2009, por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre Grandes Establecimientos Comerciales (dekret nr. 139/2009 om godkendelse af lovgivningen om en afgift på store detailhandelscentre) (BOPA nr. 273 af 25.11.2009).
- 14 I løbet af 2003 anlagde ANGED, en national sammenslutning af store distributionsvirksomheder, sag ved Tribunal Superior de Justicia del Principado de Asturias (den øverste regionale domstol i den selvstyrende region Asturien, Spanien) med påstand om annullation af denne afgørelse med den begrundelse, at den var uforenelig med såvel etableringsfriheden som lovgivningen om statsstøtte.
- 15 ANGED anlagde i 2009 ligeledes ved denne ret en sag med påstand om annullation af dette dekret.
- 16 Denne ret udsatte sin afgørelse i disse to sager, indtil resultatet af de spørgsmål, den havde forelagt Tribunal Constitucional (forfatningsdomstol, Spanien) vedrørende forfatningsmæssigheden af lovgivningen om afgiften på store detailhandelscentre, forelå. Efter at denne begæring var blevet afvist af Tribunal Constitucional (forfatningsdomstol) den 10. april 2014, gav Tribunal Superior de Justicia de Asturias (den øverste regionale domstol i Asturien) heller ikke ANGED medhold i de anlagte sager. Sidstnævnte iværksatte herefter appel til prøvelse af disse to domme ved Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien).
- 17 ANGED havde ligeledes indgivet en klage til Kommissionen vedrørende indførelsen af afgiften på store detailhandelscentre og dens påståede karakter af statsstøtte.
- 18 Kommissionen underrettede ved skrivelse af 28. november 2014 de spanske myndigheder om, at en foreløbig vurdering af afgiften på store detailhandelscentre havde vist, at den omstændighed, at mindre detailforretninger ikke var afgiftspligtige, og visse specialforretninger var fritaget for afgift, kunne betragtes som statsstøtte i strid med det indre marked, og at Kongeriget Spanien skulle ophæve eller ændre denne afgift.

- 19 Det er på denne baggrund, at Tribunal Supremo (øverste domstol) har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål, som er affattet identisk i sag C-234/16 og sag C-235/16:
- »1) Skal artikel 49 TEUF og 54 TEUF fortolkes således, at de er til hinder for en regional afgift, som pålægges driften af store detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på eller over 4 000 m² på grund af den påvirkning, disse detailhandelscentre har på landområdet, miljøet og handelen i byerne i denne region, men som gør sig gældende, uanset om disse detailhandelscentre reelt er placeret uden for eller inden for byzonen, og i de fleste tilfælde pålægges virksomheder fra andre medlemsstater, i betragtning af:
- a) at afgiften ikke påvirker forretningsdrivende, der ejer flere individuelle eller kollektive detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på eller under 4 000 m², uanset størrelsen af det samlede offentlige udstillings- og salgsareal for alle indehaverens detailhandelscentre, og
- b) at afgiften ikke pålægges store individuelle detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på under 10 000 m², når de udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer?
- 2) Skal artikel 107, stk. 1, TEUF fortolkes således, at følgende udgør statsstøtte, der er forbudt i henhold til denne bestemmelse: manglende afgiftspligt for så vidt angår den asturianske [afgift på store detailhandelscentre] for individuelle eller kollektive detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på under 4 000 m² og for store individuelle detailhandelscentre med et offentligt udstillings- og salgsareal på eller under 10 000 m², når de udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 20 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 49 TEUF og 54 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en afgift, som pålægges store detailhandelscentre, som den, der er omhandlet i hovedsagerne.
- 21 Det følger af fast retspraksis, at etableringsfriheden tilsigter at sikre en national behandling i værtsmedlemsstaten for statsborgere fra andre medlemsstater og for de i artikel 54 TEUF omhandlede selskaber og forbyder for så vidt angår selskaber enhver forskelsbehandling på grundlag af deres hjemsted (jf. bl.a. dom af 12.12.2006, *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, C-374/04, EU:C:2006:773, præmis 43, og af 14.12.2006, *Denkavit Internationaal og Denkavit France*, C-170/05, EU:C:2006:783, præmis 22).
- 22 I denne henseende er det ikke kun åbenlys forskelsbehandling begrundet i selskabernes hjemsted, som er forbudt, men desuden enhver form for skjult forskelsbehandling, som ved anvendelse af andre sondringskriterier reelt fører til det samme resultat (dom af 5.2.2014, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 23 Desuden vil en obligatorisk opkrævning, som fastsætter et sondringskriterium, der synes objektivt, men som, henset til dets særlige kendetegn, i de fleste tilfælde er til skade for selskaber, der har deres hjemsted i andre medlemsstater, og som befinder sig i en sammenlignelig situation med selskaber, der har hjemsted i opkrævningsmedlemsstaten, udgøre en indirekte forskelsbehandling på grundlag af selskabernes hjemsted, som er forbudt i henhold til artikel 49 TEUF og 54 TEUF (jf. i denne retning dom af 5.2.2014, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, præmis 37-41).

- 24 I hovedsagerne fastsætter den omhandlede lovgivning et kriterium vedrørende virksomhedens offentlige udstillings- og salgsareal, som ikke udgør en direkte forskelsbehandling.
- 25 Det fremgår heller ikke af de dokumenter, der er fremlagt for Domstolen, at dette kriterium i de fleste tilfælde er til skade for statsborgere fra andre medlemsstater eller selskaber, der har hjemsted i andre medlemsstater.
- 26 En sådan konstatering følger således ikke af de oplysninger, som ANGED har fremlagt i sine skriftlige indlæg, som i øvrigt hovedsageligt tager sigte på den afgift, som den selvstyrende region Catalonien har pålagt store virksomheder. Den selvstyrende region Asturien har i øvrigt gjort gældende, at afgiften på store detailhandelscentre hovedsageligt er til skade for afgiftspligtige personer med spansk oprindelse.
- 27 Den forelæggende ret har i øvrigt præciseret, at den ikke er i besiddelse af »gyldige« oplysninger til godtgørelse af, at der skulle foreligge en eventuel skjult forskelsbehandling.
- 28 Følgelig skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 49 TEUF og 54 TEUF skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en afgift, som pålægges store detailhandelscentre, som den, der er omhandlet i hovedsagerne.

Det andet spørgsmål

- 29 Med sit andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvorvidt en afgift som den i hovedsagerne omhandlede, der pålægges store distributionsvirksomheder hovedsageligt i forhold til deres udstillings- og salgsareal, idet den fritager virksomheder med et salgsareal på under 4 000 m² og virksomheder med et salgsareal på under 10 000 m², som udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer, fra afgift, udgør statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.
- 30 En national foranstaltning skal for at kunne kvalificeres som »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF opfylde samtlige nedenstående betingelser. For det første skal der være tale om et statsligt indgreb eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler. For det andet skal denne støtte kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater. For det tredje skal den give modtageren en selektiv fordel. For det fjerde skal den fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene (jf. bl.a. dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 53).
- 31 Hvad angår den betingelse om, at fordelene skal være selektive, som er gjort gældende over for Domstolen, følger det af fast retspraksis, at bedømmelsen af denne betingelse kræver en stillingtagen til, om en national foranstaltning som led i en bestemt retlig ordning kan begunstige »visse virksomheder eller visse produktioner« i forhold til andre virksomheder, der under hensyntagen til formålet med den nævnte ordning befinder sig i en tilsvarende faktisk og retlig situation, og som således er udsat for en differentieret behandling, der i det væsentlige kan betegnes som »forskelsbehandling« (jf. bl.a. dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).
- 32 Hvad angår navnlig nationale foranstaltninger, der tildeler en skattemæssig fordel, skal det bemærkes, at en foranstaltning af denne art, der, selv om den ikke indebærer en overførsel af statslige midler, giver de omfattede virksomheder en gunstigere økonomisk stilling end andre afgiftspligtige, kan indebære en selektiv fordel for de omfattede og dermed udgøre statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF. Derimod udgør en skattemæssig fordel, der følger af en generel foranstaltning, som finder anvendelse uden forskel på alle erhvervsdrivende, ikke en sådan støtte som omhandlet i denne bestemmelse (jf. dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 56).

- 33 I denne henseende bemærkes, at en kvalificering af en skatteforanstaltning som »sektiv« først kræver, at det identificeres, hvad der er den almindelige eller »normale« skatteordning i den pågældende medlemsstat, og derefter godtgøres, at den omhandlede skatteforanstaltning udgør en afvigelse herfra, for så vidt som den indfører en differentiering mellem erhvervsdrivende, der i forhold til det formål, der forfølges med denne almindelige ordning, befinder sig i en sammenlignelig faktisk og retlig situation (jf. bl.a. dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 I denne forbindelse bemærkes endvidere, at den retlige referenceramme for at vurdere, om en foranstaltning er selektiv, ikke nødvendigvis skal fastsættes inden for den pågældende medlemsstats territorium, men kan være det område, hvori en regional eller lokal myndighed udøver de beføjelser, den er tildelt i henhold til forfatningen eller lovgivningen. Dette er tilfældet, når en enhed har en retlig og faktisk ordning, som gør den tilstrækkeligt selvstyrende i forhold til en medlemsstats centralregering, således at det ved de foranstaltninger, denne enhed vedtager, er den og ikke centralregeringen, der spiller en grundlæggende rolle i fastsættelsen af det politiske og økonomiske klima, som virksomhederne beliggende på det område, der hører under enhedens beføjelser, virker i (jf. i denne retning dom af 11.9.2008, Union General de Trabajadores de La Rioja (UGT-Rioja) m.fl., C-428/06 – C-434/06, EU:C:2008:488, præmis 47-50 og den deri nævnte retspraksis).
- 35 En foranstaltning, der indfører en differentiering mellem virksomheder, der i forhold til det formål, der forfølges med den omhandlede retlige ordning, befinder sig i en sammenlignelig faktisk og retlig situation og dermed umiddelbart er selektiv, udgør imidlertid ikke statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF, når den berørte medlemsstat kan godtgøre, at denne differentiering er begrundet, eftersom den følger af karakteren eller den almindelige opbygning af den ordning, som foranstaltningen er en del af (dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 En foranstaltning, som udgør en undtagelse til anvendelsen af det almindelige skattesystem, kan være begrundet i det almindelige skattesystems karakter og opbygning, hvis den pågældende medlemsstat kan godtgøre, at denne foranstaltning er en direkte følge af de grundlæggende eller ledende principper i dens skattesystem. Der skal i den forbindelse sondres mellem de formål, som er tildelt ved et særligt skattesystem og ligger uden for det almindelige skattesystem, og de mekanismer, som er uadskilleligt forbundet med selve skattesystemet, og som er nødvendige for at gennemføre sådanne formål (dom af 6.9.2006, Portugal mod Kommissionen, C-88/03, EU:C:2006:511, præmis 81).
- 37 Det bemærkes endvidere, at selv om det med henblik på at godtgøre, at en skatteforanstaltning er selektiv, ikke altid er nødvendigt, at denne foranstaltning har karakter af en afvigelse i forhold til en skatteordning, der betragtes som fælles, er den omstændighed, at foranstaltningen har en sådan karakter, relevant med henblik på nævnte formål, når det følger af foranstaltningen, at der sondres mellem to kategorier af erhvervsdrivende, som umiddelbart undergives en forskellig behandling, dvs. de erhvervsdrivende, der henhører under undtagelsesordningen, og dem, der fortsat henhører under den fælles skatteordning, selv om begge kategorier befinder sig i en sammenlignelig situation i forhold til det formål, der forfølges med den nævnte ordning (dom af 21.12.2016, Kommissionen mod World Duty Free Group SA m.fl., C-20/15 P og C-21/15 P, EU:C:2016:981, præmis 77).
- 38 For så vidt angår den i hovedsagerne omhandlede lovgivning er det ikke blevet anfægtet for Domstolen, at den territoriale referenceramme bør være den selvstyrende region Asturien.
- 39 Selv om kriteriet vedrørende udstillings- og salgsarealet ikke fremstår som en formel undtagelse til en bestemt retlig referenceramme, har det ikke desto mindre den virkning, at detailhandelscentre med et udstillings- og salgsareal under 4 000 m², udelukkes fra anvendelsesområdet for denne afgift. Afgiften på store detailhandelscentre kan således ikke adskilles fra en regional afgift, som detailhandelscentre, hvis udstillings- og salgsareal overstiger en vis tærskel, er pålagt.

- 40 Artikel 107, stk. 1, TEUF definerer statslige interventioner i kraft af deres virkninger og således uafhængigt af de anvendte teknikker (dom af 22.12.2008, *British Aggregates Association*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, præmis 89).
- 41 Det kan derfor ikke på forhånd udelukkes, at et sådant kriterium i praksis kan begunstige »visse virksomheder eller visse produktioner« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF, ved at lette deres byrde i forhold til dem, der er underlagt den i hovedsagerne omstridte afgift.
- 42 I denne sammenhæng er det derfor nødvendigt at afgøre, om detailhandelscentre, der således er udelukket fra anvendelsesområdet for denne afgift, befinder sig i en situation, der er sammenlignelig med situationen for de centre, der er omfattet heraf.
- 43 I forbindelse med denne undersøgelse skal der tages hensyn til den omstændighed, at fastsættelsen af skattegrundlag og fordelingen af skattebyrden på de forskellige produktionsfaktorer og økonomiske sektorer i mangel af EU-retlige bestemmelser på området henhører under medlemsstaterne eller de indenstatslige enheder, der har skattemæssig selvbestemmelse (dom af 15.11.2011, *Kommissionen og Spanien mod Government of Gibraltar og Det Forenede Kongerige*, C-106/09 P og C-107/09 P, EU:C:2011:732, præmis 97).
- 44 Som Kommissionen har påpeget i punkt 156 i sin meddelelse om begrebet statsstøtte i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT 2016, C 262, s. 1) »[kan] [m]edlemsstater [...] frit vælge, hvilken økonomisk politik de anser for at være mest hensigtsmæssig, og i forbindelse hermed fordele skattebyrden, som de ønsker på de forskellige produktionsfaktorer[,] [idet de dog] skal [...] udøve disse beføjelser i overensstemmelse med EU-retten«.
- 45 For så vidt angår den i hovedsagerne omhandlede afgift fremgår det af den forelæggende rets oplysninger, at den tager sigte på at bidrage til beskyttelse af miljøet og den fysiske planlægning. Det drejer sig således reelt om at korrigere og kompensere for de indvirkninger på miljøet og den fysiske planlægning, der er forbundet med disse store detailhandelscentres aktivitet, særligt som følge af de genererede trafikstrømme, ved at få dem til at bidrage til finansieringen af miljøprogrammer og bedre infrastruktur.
- 46 I denne henseende kan det ikke bestrides, at de miljømæssige virkninger af detailhandelscentre i stor udstrækning afhænger af deres størrelse. Jo større salgsareal, desto større tilstrømning af kunder, hvilket resulterer i øgede miljøskader. Det følger heraf, at et kriterium baseret på en arealtærskel som den, der er fastsat i den i hovedsagerne omhandlede nationale lovgivning, for at sondre mellem virksomhederne, alt efter om deres indvirkning er mere eller mindre stærk, er i overensstemmelse med de mål, der forfølges.
- 47 Det er også klart, at sådanne virksomheder udgør en særlig udfordring med hensyn til fysisk planlægning, uanset deres placering (jf. analogt dom af 24.3.2011, *Kommissionen mod Spanien*, C-400/08, EU:C:2011:172, præmis 80).
- 48 Hvad angår fastsættelsen af denne tærskels niveau henhører dette under den nationale lovgivers skøn og er baseret på tekniske og komplekse vurderinger, som Domstolen alene kan foretage en begrænset retslig prøvelse af. I denne forbindelse er der derfor ingen grund til at antage, at den oprindelige tærskel på 2 500 m² eller den tærskel på 4 000 m², som blev vedtaget efterfølgende, ville være åbenbart uhensigtsmæssig i forhold til de forfulgte mål.
- 49 Under disse omstændigheder kan et kriterium for pålæggelse af afgift baseret på en virksomheds salgsareal som det i hovedsagerne omhandlede føre til en sondring mellem kategorier af virksomheder, der ikke befinder sig i en sammenlignelig situation, henset til disse mål.

- 50 Den skattefritagelse, som er tildelt detailhandelscentre beliggende i den selvstyrende region Asturien med et salgsareal, der ligger under en bestemt tærskel, kan således ikke anses for at give disse virksomheder en selektiv fordel og udgør derfor ikke statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.
- 51 Den forelæggende ret har ligeledes rejst spørgsmål vedrørende de øvrige kendetegn af den i hovedsagerne omhandlede afgift. Retten ønsker oplyst, om den afgiftsfritagelse, der indrømmes detailhandelscentre, der udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer, og som har et salgsareal på under 10 000 m², udgør en fordel for disse virksomheder.
- 52 Det bemærkes, at denne foranstaltning udgør en afvigelse fra den referenceramme, som udgøres af denne særlige afgift.
- 53 Den selvstyrende region Asturien har i sit skriftlige indlæg gjort gældende, at de pågældende detailhandelscentres aktiviteter efter deres art nødvendigvis kræver et betydeligt salgs- og oplagringsareal. De skader på miljøet og den fysiske planlægning, som de forårsager, skal vurderes ud fra en særskilt tærskelværdi, som svarer til den, der i princippet finder anvendelse på detailhandel for de centre, der er underlagt afgiften.
- 54 En sådan omstændighed kan begrunde sondringen i den i hovedsagerne omhandlede lovgivning, som derfor ikke medfører, at der indrømmes en selektiv fordel til de pågældende detailhandelscentre. Det tilkommer imidlertid den forelæggende ret at efterprøve, om dette faktisk er tilfældet.
- 55 Henset til ovenstående bemærkninger skal det andet spørgsmål besvares med, at en afgift som den i hovedsagerne omhandlede, der pålægges store distributionsvirksomheder hovedsageligt i forhold til deres salgsareal, idet den fritager virksomheder med et salgsareal på under 4 000 m² fra afgift, ikke udgør statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF. En sådan afgift udgør heller ikke statsstøtte som omhandlet i denne bestemmelse, for så vidt som den fritager virksomheder med et salgsareal på under 10 000 m², som udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer, fra afgift, idet de ikke medfører lige så store skader på miljøet og den fysiske planlægning som de øvrige, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Sagsomkostninger

- 56 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 49 TEUF og 54 TEUF skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en afgift, som pålægges store detailhandelscentre, som den, der er omhandlet i hovedsagerne.**
- 2) **En afgift som den i hovedsagerne omhandlede, der pålægges store distributionsvirksomheder hovedsageligt i forhold til deres salgsareal, idet den fritager virksomheder med et salgsareal på under 4 000 m² fra afgift, udgør ikke statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF. En sådan afgift udgør heller ikke statsstøtte som omhandlet i denne bestemmelse, for så vidt som den fritager virksomheder med et salgsareal på under 10 000 m², som**

udelukkende beskæftiger sig med havearbejde, salg af køretøjer, byggematerialer, maskiner og industrimaterialer, fra afgift, idet de ikke medfører lige så store skader på miljøet og den fysiske planlægning som de øvrige, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Underskrifter